

Trönöbygden

Organ för Trönöbygden ekonomisk förening

Årgång 24

Nr 3

Aug 2024

50 kr

© Olle Sahlin

Rekord för Rönningen under sommarens Gå-Bingo!

Och aktiviteterna fortsätter under hösten med både det ena och det andra, ett program som verkligen har någonting för alla.

Sidan 7

© Birgit Lundgren

Blommor och bin

I Grubbe arbetar tusentals bin flitigt för att Sune Söderqvist ska kunna fylla många burkar med gyllengul honung.

Sidorna 12 – 13

Bärgade skatter

Skeppet Albertina är inte bara en visa, utan har funnits i verkligheten. Bland annat fanns två båtsmän från Trönö ombord vid förlisningen. Båda överlevde! På bilden ses ammunitionskistan under vatten (foto P. Leensen, RCE)

Sidan 8 – 9

© Gun-Britt Larsson

Mys och mord i ny bok

I Sandåker, mellan Rönningen och Grubbe, har fantasin flödat när Tony Larsson skrivit sina lite annorlunda deckare. I höst blir det boksläpp, både i handeln och hemma i Trönö.

Sidan 15

© Birgit Lundgren

Efterfrågade recept

Söderblomsgårdens kafé har haft god tillströmning av gäster under sommaren. Flera av dem har frågat efter recept på ett par av de specialiteter som bjudits, syltade kantareller och Söderblomsschutney.

Sidan 17

Smått och gott

- Fokus: Trönöbygden** sidan 3
- Marie-Louise Tynong** sidan 6
- Grattis, Monica!** sidan 15
- ICA-Rasmus är igång** sidan 17
- Skördefest och äpplen** sidan 19
- Åke Wiman till minne** sidan 21
- Kalendarium i höst** sidan 22
- Biblioteket vill fyllas på** sidan 23

Reparation

och **service**
av de flesta bilmärken.

Däckservice
och **däckhotell**

Torsängsvägen 3, 826 94 Norrala • Tel: 070 398 4404

Arbets- & Profilkläder
Jakt- & Fritidskläder
Tryck & Brodyr

Skyltar & Dekaler
Bildekor & Banderoller

**TEAM
WORK
WEAR**

SBSREKLAM

Växelgatan 5
826 40 SÖDERHAMN

info@sbsreklam.se
0270-10420

WERNERS
BIL & MASKIN

Gummiverksta'n i Norrala

Telefon:

0270 302 20

Efter gamla E4 mitt emot Norrala kyrka
RING ALLTID FÖRE BESÖK!

www.wernersdack.se

Hos **WERNERS** i Norrala kan du

- köpa en släpvagn eller båttrailer i alla storlekar, även tillbehör
- köpa däck och fälgar till nästan allt som rullar

Hos oss finns en **HJÄRTSTARTARE** tillgänglig!

Fokus: Trönobygden

Hur får man tiden att räcka till allt?

Det är en fantastisk bygd vi bor i med ett stort engagemang åt alla håll och kanter. Vi har ett eget brandvärn, biosalong, bibliotek, äppelmust, föreningar i olika former och storlekar. En ekonomisk förening som är grunden till mycket i denna bygd, med tillhörande styrelse och anställda. För att allt detta ska kunna flyta på och fungera behövs det arbetskraft och det allra viktigaste – tiden. Hur får man då tiden att räcka till?

Nu får du följa med mig utifrån mitt perspektiv.

Namnet är Marcus Lindberg. Småbarnsförälder, egenföretagare, heltidstjänst som mekaniker i Söderhamn, suppleant i styrelsen för TEF och aktiv brandman i brandvärdet. Även värdets fordonsansvarige med allt vad detta innebär. En himla massa tid.

En vanlig dag är lämna på förskolan, åka till jobbet, åka hem, hämta på förskolan, komma hem, laga mat etc. En helt vanlig dag för så många andra som för mig. Sen kommer planeringen in för att få timmarna i veckan att räcka till allt "det andra" som de allra flesta känner. Fritiden, barnens aktiviteter, alla måsten etc. Allt det där vanliga i vardagen plus all extra tid man lägger på brandstationen. Där ingår att kolla så all utrustning på bilarna är i skick, kontrollera fordonen, den där "kom ihåg-lappen" som gnager att just det, den grejen var det också.

Vi har i dagsläget tio eldsjälur i värnet, som dag som natt åker om larmet går. Ibland kan fler åka, ibland färre. Det är just nyckeln i det hela – Värn. Ingen jour, utan kan man så åker man, kan man inte åker man inte. Vi finns för byn – för dig som bor här, har sommarstuga eller rent av är här på besök/genomresa. All tid utöver larmen är ideell – det vill säga gratisjobb. All tid jag lägger på stationen mellan larmen är ideellt arbete, lika för alla.

Varför gör vi detta då, tänker ni? Jo, för bygden och dess invånares bästa, som många andra eldsjälur i bygden. Det är därför det är så viktigt att betala medlemsavgiften till Trönös ekonomiska förening, den avgiften ser till så vi har möjligheten att ha ett värn, bekosta fordon, utrustning, personligt materiel, kostnader helt enkelt.

En nyhet för i år är att vi finns på *instagram* under namnet *tronobrandvarn*. Följ oss där för vad som händer, lite vad vi gör, öppet hus med mera. Hoppas du har haft en fantastisk sommar och har en fortsatt fin höst. Vi kanske syns under den kommande höstmarknaden.

Marcus Lindberg

Trönobygden

Organ för Trönobygden ekonomisk förening

Trönobygden utkommer med fyra nr/år tills vidare.

Ansvarig utgivare

Emelie Vikström
070 206 30 46

Postadress

Trönobygden
Lertagsvägen 1
826 95 Trönödal

Hemsida

www.tronobygden.se

E-post

Info@tronobygden.se

Besöksadress

Bystugan, Lertagsvägen 1

Telefon: 0270 42 77 62

Bankgiro: 5125 – 0298

Redaktion

Birgit Lundgren
076 795 54 92

Lena Åkerlind
070 350 80 66

Layout och redigering

Marie Sundberg
070 327 64 01

Tryck

BOK & TRYCK AB
0278 66 87 60
info@bok-tryck.se

Vill du bli medlem i Trönobygden?

Årsavgiften är 180 kr för en medlem i ett hushåll. För eventuellt övriga i hushållet är avgiften 80 kr/person. Första året tillkommer en insats på 50 kr/person, den betalas tillbaka när du avslutar ditt medlemskap, eller så kan du skänka summan till brandvärdet. Vill du få tidningen postad utanför Trönö tillkommer porto med 100 kr/år. Företag och föreningar kan också bli medlemmar. Då tillkommer en avdragsgill serviceavgift och moms. Hör av dig till föreningen för faktura. Kontaktuppgifter finns i spalten till höger.

Årsavgifterna går först och främst till brandvärdet, dessutom bland annat till att stötta skolan och butiken samt gymmet, tisdagsgruppen, grannsamverkan, med mera.

Välkommen att medverka i bygdebladet

Trönobygden är en lokal tidning som utges av *Trönobygden ekonomisk förening*. Den trycks i en upplaga av 600 ex och görs i A4-format i färg. Den delas ut till alla hushåll i Trönö och till medlemmar i TEF som bor på annan ort. Tidningen finns på biblioteket i Söderhamn och finns också att köpa på ICA Trönö.

Trönobygden utkommer kvartalsvis, vanligen under sista veckan i februari, maj, augusti och november, med **manusstopp den 10:e** i respektive månad.

Inlämnat material ska vara i Word eller ODT (text) samt jpeg, BMP eller TIFF (bilder). **OBS! Ej pdf.**

Annonspriser

1/2 sida: 1 100 kr
1/4 sida: 750 kr
1/8 sida: 425 kr

Vi erbjuder 10 % rabatt om du bokar och betalar för ett helt år (4 nummer). Kontakta redaktionen för mer info.

Radannonser köpa/byta/sälja m. m: 20 kr

Tjänster via Trönobygden ek för (priser inkl moms):

Kopiering/ utskrifter per styck

A4 svart: 2 kr För dubbelsidiga
A4 färg: 4 kr kopior lämnas
A3 svart: 4 kr 1 kr rabatt per ark.
A3 färg: 8 kr

It-tjänster: 20 kr/halvtimme Skrivhjälp

Grovtvätt (mattor, överkast med mera): 200 kr/maskin. Kontakta **Astrid Wadsten** telefon 070 238 68 91.

Dusch finns att tillgå under kontorets öppettider och kostar 40 kr/person.

Bystugans öppettider Kontor och bibliotek

Tisdagar 13 – 16
Lena 070 350 80 66
Torsdagar 10 – 13
Astrid 070 238 68 91

Övernattningsrum Bystugan

- 2 st 4-bäddrum
- 300 kr för 1 person per rum/natt
- 150 kr per person 2–4
- 150 kr för 1 barn per rum
- 75 kr för barn 2–4
- Städning: 50 kr/pers (min 100/rum)
- Lakan: 50 kr/pers

Bokning

0270-42 77 62, 070-350 80 66
eller info@tronobygden.se

Tidigare nummer online

www.tronobygden.se

ICA Nära Trönö

Öppettider

Butiken & Café Rutan

Måndag–fredag	7–19
Lördag	7–17
Söndag	9–17

Vi arbetar med lokala producenter.

Vi jobbar hårt med att ständigt hitta klipp åt er kunder!

Rasmus Sjöberg med personal

Smörgåstårter

med skinka

55 kr

med räkor

65 kr

Vi erbjuder

Catering

Smörgåstårter, festplankor, ostbrickor, matkorgar och landgångar.

Tjänster online

Beställ mat – hämta upp senare under dagen kostnadsfritt. Alla dagar, även helg!

Hemkörning – handla online, mejla eller ring in din köplista!

Gå in på <http://www.ica.se/butiker>

Tidningar

Ombud för: Post Apotek Systembolag

Telefon: 0270 360 85

E-post: rasmus.sjoberg@nara.ica.se

Trycksaker från Hälsingland

- ✓ Nära och personligt
- ✓ Vi lagerhåller och distribuerar
- ✓ Du kan även beställa direkt på webbutik.bok-tryck.se
- ✓ Få hjälp och tips med din beställning
- ✓ Vi hjälper dig att utforma din trycksak
- ✓ Hämta trycksakerna hos oss – slipp fraktkostnaden

0278-66 87 60
info@bok-tryck.se
www.bok-tryck.se

**BOK &
TRYCK**

INSECO

Inte bara skruvar och muttrar

ÖVER 14 000 ARTIKLAR I LAGER

• fästelement • lager • tätningar

SNABBA LEVERANSER OCH SMART LOGISTIK

INSECO i Söderhamn AB

Tel: 0270 735 50 vx

E-post: post@inseco.se

MSB:s beredskapsvecka 2024 har temat "Sätt igång"

som är en uppmaning till att stärka sin egenberedskap innan en kris eller ett krig hotar. De skriver: "Vi ska fortsätta att möta privatpersoner i deras vardag mitt i det försämrade säkerhetspolitiska läget, med tuffare ekonomi och allt tydligare konsekvenser av klimatförändringarna. Vi ser ett ökande engagemang hos privatpersoner och det tar vi vara på.

Temat är medvetet valt för att kunna anpassas lokalt. Det är öppet formulerat så att det går att sätta i gång med det man ser som mest angeläget. Vad vill just ni sätta i gång med? Vattenberedskap, trygghetspunkter eller skyddsrum? Temavecka på jobbet, i skolan eller i bostadsområdet? Sätt i gång! Läs mer på msb.se sökord *beredskapsveckan 2024*.

Trönobygdens arbete för att stärka vår gemensamma beredskap i händelse av kris eller krig, fortsätter. Hör av dig om du vill gå en kurs i krisberedskap eller bidra med idéer och/eller resurser för att vi som bygd ska kunna möta tuffa tider på bästa sätt.

Kontakta oss via e-post
info@tronobygden.se
eller telefon 0270 42 77 62.

Hjärtstartare i Trönö

ALLTID TILLGÄNGLIGA

- i ett skåp på väggen vid ICA
- på skidstugans vägg vid IP

DESSUTOM

- innanför kyrkans entrédörrar
(oftast upplåst vardagar 09.00–15.00)
- hos föreningen SPF Seniorerna

Gå gärna en kurs i hjärt-lungräddning!

Du kan göra en intresseanmälan på ICA Trönö i butiken eller på telefon 0270 360 85.

Håll utkik efter info om ÖPPET HUS hos brandvärrnet!

- facebook.com sök *Trönobygden* eller *Trönö framtid*
- instagram.com sök *tronobrandvarn* • affischer på byn

Vill du bidra till soleanläggningen på taket till brandstationen?

Betala för så många andelar du vill till Trönobygdens BG: **5125-0298**.

Märk insättningen med *Solel*.

Pris per andel:	600 kr
Brons:	3000 kr
Silver:	6000 kr
Guld:	10000 kr

Alltså, om du köper fem andelar når du bronsnivå.

Namnen på dem som bidragit kommer att sättas upp på en skylt på brandstationen. Där anges också brons-, silver- och guld-givare. Om du *inte* vill synas på anslaget kan du förstäs säga till om det!

TEF

Rapport från Trönö brandvårn för de senaste tre månaderna

- en brand i byggnad
- stora äldre brandbilen såld

Synpunkter och information om vägar och trafik

Snöröjning, potthål eller annat som gäller väg 652 och 654

Trafikverket, tfn 0771-92 19 21

Bussarna, avvikelser av alla slag

X-Trafik, tfn 0771-91 01 09

Fixarhjälpen

är en hjälpservice för äldre och funktionshindrade i regi av Röda Korset i Söderhamn och föreningen Stenös Vänner, se artikel i Trönobygden nr 4, 2023.)

Telefonnummer

0270 125 66

Viktiga telefonnummer att notera, med mera

- **112** När du snabbt behöver hjälp från ambulans, polis, räddningstjänst, flyg-, sjö-, fjällräddning, jourhavande präst eller giftinformation.
- **113 13** SOS Alarms informationsnummer.
- **114 14** Polisen vid icke akuta ärenden.
- **1177** Sjukvårdsrådgivningen.
- **0270-54 00 00** Kommunalförbundet Hälsingland och Räddningstjänsten. Anmälan eldning med mera. Knappa in rätt tonval. Observera att Räddningstjänsten inte ger tillstånd. Ansvar ligger alltid på den som eldar.
- **SOS Alarms hemsida** <https://www.sosalarm.se>
Här finns många nyttiga telefonnummer.
- **Appen 112** som man kan larma genom, och där SOS Alarm får din position. Även VMA (viktigt meddelande till allmänheten) och information om pågående olyckor och bränder i din geografiska närhet får man som notiser till appen.
- **Appen Sms-livräddare** om du är kunnig i HLR och villig att göra en insats. Den aviserar dig vid hjärtstopp i ditt närområde och dirigerar dig till platsen. Ännu ej aktiv i Gävleborg men funkar om du reser i flera andra regioner.

Med orden och tonerna i hjärtat

Marie-Louise läser dagens text under ett av sina sista uppdrag som kyrkvård i Trönö kyrka.

Människor som både bor och verkar i bygden berikar lokalsamhället alldeles speciellt när deras engagemang når ut i närområdet.

Marie-Louise Tynong från Ljusdal flyttade till Trönö i samband med giftermålet med Jan-Erik Tynong 1990, alltså för 34 år sedan. För att komma in i bygemenskapen gick hon

med i många föreningar i bygden och hade sedan tidigare vena, vilket innebar att hon kunde ersätta prästen vid vissa tillfällen. Den möjligheten kom väl till pass både i Norrala-Trönö församling och i övriga närområdet.

– Jag sa nej bara vid ett tillfälle och det var när jag två dagar innan, fick frågan om julotta i Voxnabruk, berättar Marie-Louise.

Flera uppdrag, både lokalt och i stiftet följde; ledamot i stiftsfullmäktige i Uppsala, ledamot i kyrkorådet i hemförsamlingen, kyrkvård samt sångare i kyrkokören. År 2009 undrade Trönöprästen Krister Bohman om Marie Louise kunde hålla i en högläsningssirkel och det kom att bli upprinnelsen till Onsdagsgruppen som fortfarande pågår.

Hon startade sånggruppen *Jäntorna och jag* inom SPF-seniorena, och de samlades vid hennes köksbord för sångövningar varje vecka. Efter 80-årsdagen avsåg hon sig ledarskapet och gruppen står nu på egna ben. Hon var också initiativtagare till kyrkans *Stilla stund* som arrangeras några gånger per år, med en tonsatt poet per kväll. Där presenterade hon poeters livshistoria och andra läste, sjöng och spelade valda delar av poeters efterlämnade produktion. Hon har genom åren samarbetat med tre församlingspräster – Krister Bohman, Gun Lönning och Lise-Lott Wikholm.

Men nu har Marie-Louise tackat för sig, och ett efter ett lämnat alla sina uppdrag utom Onsdagsgruppen, där hon fortsätter tills vidare. Att slippa alla måsten och bara gå på lust att delta i det som för dagen känns lockande är nu helt okej, ett ålderns privilegium.

Var sak har sin tid.

Text & bild:
Birgit Lundgren

Vi plockar svamp i Trönö

Lördag 31 augusti kl. 13.00

samlas vi på parkeringen vid Bystugan för avfärd. Det blir **samåkning till Tannåsen**, parkeringen strax före torpet.

Vi kommer att följa en stig som leder strax norr om Stormyran, Tannåsenmyran och Hovåsenmyran ned till vägen som kommer från Hamresbodsjön. Se markeringen på kartbilden. Det är ca 2 km i ganska lätt terräng.

Området bjuder på flera olika biotoper; först granskog, sedan ett parti lövskog med stort inslag av asp och mot slutet en tallhedskog vilket ger förutsättningar för ett varierat fynd av arter. Det brukar finnas gott om svamp efter stigen, området ned mot myrmarken och upp längs Tannåsens sydsluttning.

Ta med eftermiddagsfika och kläder efter väder. En korg att plocka svamp i och gärna en svampbok. **Alf Pallin** leder utflykten och kommer gå igenom de vanligaste matsvamparna av det vi hittar, förväxlingsarter och giftsvampar att se upp med samt eventuella naturvårdsarter.

Du är så välkommen!

Arr: Trönö hembygdsförening

Rönningens Bygdeförening

Publikrekord i Rönningen första söndagen i augusti.

Sommaren 2024 lider mot sitt slut. En sommar med mycket sol men även en del regn.

Sommaren i Rönningens bygdegård har bjudit på olika aktiviteter. Vi började 1 juni med vinprovning med tema franska viner. Niklas och Karolina Svensk guidade oss med sin kunskap om diverse viner, häromst, lagring och vad vinet passar till.

Första söndagen i juli startade gåbingon i kraftig blåst och regnskurar. Trots att vädrets makter inte var med oss kom ca 70 personer. Vi hade inte heller tur med vädret den andra söndagen då det regnade. Trots det kom ett stort antal besökare. De flesta satt inomhus och spelade bingo, åt och fikade. Tredje söndagen fick vi sol och värme och många besökare fyllde planen. Kolbullar och hamburgare hade en rykande åtgång. Grabbarna fick jobba hårt då efterfrågan var stor. Fika med hembakat bröd är populärt. Fjärde söndagen med sol kom ungefär lika många, ca.150 personer. Första söndagen i augusti hade vi final och vilken succé! Så mycket folk har vi aldrig haft. Vi uppskattade det till ca 250 personer som kom, gick bingoslingan, åt, fikade och umgicks. Kvällen till ära bjöds det på underhållning av Mats Karlsson som spelade och sjöng på utedansbanan. Några tog sig också en svängom till Mats härliga musik. För barnen hade vi ett godisregn som blev mycket uppskattat. Antalet kolbullar som gjordes, både glutenfria samt veganska, var 90 st! Hamburgare med hemmagjord dressing 80 st. Dessutom en stor fikabuffé att välja på. En fantastisk kväll med mycket folk, glädje, social gemenskap, sol och värme.

Alla åldersgrupper har varit representerade vid de olika söndagarna. Dessa bingosöndagar visar

betydelsen av aktiviteter där alla kan delta. Traktortaxin är ett populärt inslag dessa söndagar. Tack Allan, Kalle och Tomas för att ni ställer upp med det. Att få åka traktortaxi innebär en upplevelse för både barn och vuxna. Många barn har det som ett fint sommarminne.

Vi vill TACKA er alla som troget kommit söndag efter söndag för att njuta av den fina promenadslingan eller suttit inne eller ute på plats och fyllt era bingobrickor. Många har haft turen att vinna och det gratulerar vi till.

Vi vill också TACKA Rasmus, vår nye ICA-handlare, som sponsrat och på ett mycket fint sätt hjälpt oss att få det vi beställt. Din entusiasm över att visa att du vill bidra till att satsa på bygden märks verkligen!

TACK också till Jan-Olov Gunnarsson som även i år sponsrar oss med ved. Utan ved inga kolbullar och hamburgare.

TACK också till alla er som hjälper oss med servering, bakning, dukning och disk med mera. Utan er skulle vi i styrelsen inte fixa allt. Ni är guld värda.

Utöver Gåbingo har lokalen under sommaren varit uthyrd till både möten, 70-årskalas samt bröllop.

Även om sommaren lider mot sitt slut planerar vi i styrelsen på höstens aktiviteter. Allt är inte spikat exakt med dag och tid. Det återkommer vi med.

Vi kommer även att ha en fortsättning på krisberedskapen.

Höstens program

September:	Tacokväll
Oktober:	Musikkväll samt en Måbra-dag
November:	Ölprovning
December:	Rönningen i advent

Du som ännu inte betalat medlemsavgiften för i år kan göra det. Som medlem stödjer du föreningen att fortsätta bevara och utveckla Rönningens bygdegård och fylla den med aktiviteter.

Du som vill bli medlem i Rönningens bygdeförening kan betala in årsavgiften som är 150 kr per familj till

bg 870-4975

Du kan också använda dig av **Swish** eller **QR-koden**.
Skriv gärna din mejladress.

123-582 71 34

Medlemsavgift

Båtsmän från Trönö och skeppet Albertina

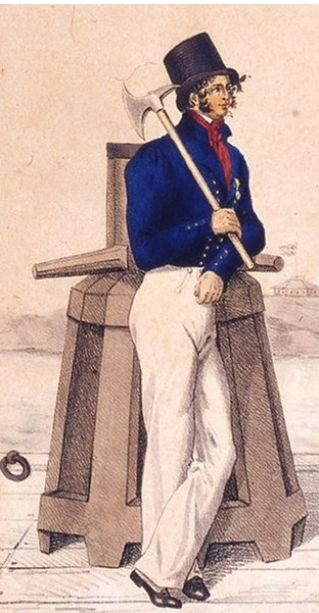
Ni känner väl till visan ”Skeppet Albertina”? *Det byggdes ett skepp uti Norden, Albertina, så var det skeppets namn! Pumpa läns.* Det här är historien om Trönös kopplingar till skeppet Albertina.

När **Per Olsson Frisk** på ålderns höst satt där på sin förste-kvist, tänkte han kanske tillbaka på sitt långa och äventyrliga liv. Han var född i någonstans i Bergslagen 1727. Vår för han kom flyttande till Trönö vet vi inte säkert. Han tog i alla fall tjänst som båtsman, ”obefaren timmerbåtsman”, 1748 i Trönö. Han inhystes hos tidigare båtsman Anders Frisk och hans familj på Berge 3, och tog över båtsmansnamnet Frisk.

Det dröjde inte länge förrän bröllopsklockorna ljöd; Per och Sigrid, dottern i huset, gifte sig i november 1753. De fick minst fyra barn; Olof, Cherstin, Carin och Sigrid. Det framgår av husförhörslängderna att han kunde läsa väl och förstod katekesen.

En båtsman tjänstgjorde i den svenska flottan, i kronans tjänst. Han fick årlig lön, kläder och tillgång till ett båtsmanstorp med lite mark till. Båtsmän från olika delar av landet blandades i kompanierna, till skillnad från soldater. De gjorde tjänst antingen sommarhalvåret eller helårsvis, beroende på uppdrag. Per vistades både i Stockholm och Karlskrona, och var ute på sjön i olika omgångar. År 1759 gjorden han ”2 resor med kronans fartyg åt Medelhavet”, troligen med fregatterna ”Adolph Ulric” och ”Jason”. Uppdraget var att skydda handelsfartyg från pirater. De avseglade från Stockholm i maj 1759 och återkom först i december 1760, 1 ½ år senare. De seglade till Cadiz och Malaga och jagade marockanska chebeker, det vill säga pirater, i Gibraltar sund. Man lyckades jaga bort en del pirater men blev också beskjutna både från fartyg och från kasteller längs kusten.

Livet var tidvis hårt både på sjön och hemma i Trönö. Per Frisk blev allvarligt sjuk i maj 1775 och inlagd på sjukhus i Stockholm. Han led av ”bröstmärk och skiörbjuggsmärk” och blev åderlåtten två gånger. Det var mycket vanligt att sjömännen led av skörbjugg som orsakades av C-vitaminbrist. Man tappade tänder, blev extremt trött och musklerna förtvinnade. Ibland kunde stora delar av manskapet avlida, och skeppen gå i kvav. Men Per Frisk blev frisk, och kunde åter ta tjänst.

Det var oroliga tider och för att skydda sina handelsfartyg från bland annat brittiska rövare, anslöt sig flera länder till beväpnade neutralitetskonvojer. På våren 1781 utkommenderades tio svenska örlogsfartyg och två fregatter till en sådan konvoj. Totalt var det ca 5500 man som mönstrade på fartygen. Ett av dessa var det slagkraftiga linjeskeppet *Prinsessan Sophia Albertina*, döpt efter Gustav III:s syster.

Båtsman 1824.
(<https://commons.wikimedia.org/>)

Så här såg hon ut, *Sophia Albertina*. Skeppet på bilden är hennes systerfartyg *Carl Philip*. Sjöhistoriska museets arkiv.

(https://sv.wikipedia.org/wiki/Fil:Linjeskeppet_Prins_Carl.jpg)

Skeppet var ståtligt att skåda, målat i guld och svart och bestyckat med 60 kanoner och en besättning av över 400 man. I mönstringsrullan hittar vi båtsman Per Frisk.

Den 5 maj var alla fartygen ankrade vid redan utanför Karlskrona, färdiga att konvojera handelsfartyg till Spanien och tillbaka. Kung Gustav III skulle just denna dag inspektera konvojen. När skeppen skulle saluera kungen, kom elden lös på *Sophia Albertina*! Panik bröt ut, man trodde krutet skulle antändas och spränga hela skeppet. I tumultet hoppade några i sjön. Man fick dock snabbt kontroll på elden, och skadan var inte alltför stor. Men elva man i besättningen hade drunknat och flera skadats. Efter reparation så var konvojen i alla fall äntligen iväg.

Den 20 augusti 1781, på återresan från Cadiz i Spanien, hamnade konvojen i storm och dimma på Nordsjön. *Sophia Albertina* kom ifrån de andra. Man åkte med tända lanternor i tjockan, och lodade hela tiden. Klockan sju siktade man vad man trodde var en lanternan från ett annat fartyg. Nu blev det grundare och grundare, och det visade sig att man troligen tagit sikte på en fyr. Vinden låg på och plötsligt gick *Sophia Albertina* på grund. Klockan var nu 23 på natten. Man försökte kapa masterna för att komma loss men sjön var kraftig. Några hårda stötar och styrbordssidan slogs sönder och låg nu helt under vatten. Manskapet försökte desperat rädda sig över på andra sidan, men hela fartyget började slås sönder. Klockan tre på natten försvann *Sophia Albertina* ner i djupet.

Den 29 augusti rapporterar en nederländsk tidning under rubriken ”Sjöfartsnytt”:

”... på natten klockan 11 har det svenska örlogsskeppet *Sophia Albertina* strandat på Haaks ... Detta skepp - med masterna redan kapade - bröts sönder på morgonen klockan 3. Från ekipaget har 20 a 25 man klarat sig, drivandes på vrakdelar, några räddades upp i slupar som låg vid redan, de andra kom i land på stranden. Den siste var en styrman, som var den ende officeren som överlevde.”

*Skeppsklockan från Sophia Albertina.
Foto: Hedlund, Jakob. Marinmuseum*

Över 400 man fick alltså sätta livet till och endast 25-31 man överlevde (siffrorna varierar). En av svenska flottans största katastrofer var ett faktum. Det skrevs några korta notiser i tidningarna, sedan blev det tyst.

Hur gick det för Per Frisk?

Otroligt nog var Per bland de få som överlevde! Hans kompanjon Per Dagberg från Trönö överlevde också.

Per Frisk kom hem igen och fortsatte sitt arbete som båtsman i några år, fick avsked 1788. Då hade han varit i kronans tjänst i 40 år. Per och Sigrid fick några lugna år tillsammans med familj och vänner hemma i Trönö, innan han slutligen dog 75 år gammal 1802. Sigrid följde efter 1806.

År 1989 meddelde en privatperson att han hittat ett gammalt vrak utanför Texel, Nederländerna. Han hade dykt där eftersom fiskenäten hade fastnat. Vraket låg i småbitar på botten på knappt 20 meters djup. Några år senare filmades botten och en kanon bärgades, men vrakets ursprung var okänt. Först år 2002 dök man igen, och nu bärgades fler kanoner, kulor, knappar, porslin med mera. Och en skeppsklocka med inskription och en kunglig krona.

Mysteriet var löst: det var ett svenskt fartyg. Det var vårt skepp Sophia Albertina!

Den nederländska regeringen överlämnade skeppsklockan till kung Carl Gustaf och drottning Silvia vid en högtidlig ceremoni 2022. Och idag förvaras vrakgodset från Sophia Albertina i Marinmuseet i Karlskrona.

Skeppet Albertina har äntligen bärgats hem – precis som i visan!

Vid tangenten

Anne Ristijärvi & Ola Bergquist, ättling till Per Frisk.

Många av båtsman Per Frisk i Sterte och hustru Sigrids ättlingar, där några hade stora barnkullar, finns fortfarande kvar i Trönötrakten. Bland andra Anna Olsson i Sterte med barnen Arne och Anny (gift Axling) med barn och barnbarn. Annas syster Juliana Persdotter i Stertebacken och hennes barn med efternamnet Tyrén och den yngste sonen Mickel som tog namnet Nord. Dessa syskon har många ättlingar kvar i bygden, vissa fortfarande med efternamnet Tyrén, där ett senare släktled genom gifte fick namnet Stå, liksom familjerna Tynell och Westrin. Textförfattarens make Ola Bergquist tillhör också denna släktgren.

Båtsman Dagberg, som var skriven i Fly, fick däremot aldrig några barnbarn vad vi kan se.

Elisabet Stockhaus har sökt i kyrkböckerna och *Birgit Lundgren* har gjort sammanfattningen.

*Här sitter båtsmansättlingen Lars Tyrén längst till höger med sin stora familj i Daglysa ca 1918.
(Boken om Daglysa, Trönö hembygdsförening)*

Med traktor runt Trönö

Traktorfärder under juli månad har de senaste åren blivit ett signum för Trönö hembygdsförening. Första resmålet för 2024 blev **Hällorna** med de två små torpen som byggdes upp under 1800-talet då ökande barnkullar gjorde att behovet av ny åkermark fick arbetsvilliga unga familjer att bosätta sig och bryta mark i avlägsna skogsområden. I den här övre delen av Trönö fanns totalt åtta bosättningar, varav sju hade permanent boende till ca 1940, då avsaknad av elektricitet och långa skolvägar för barnen gjorde att de flesta då flyttade närmare bebodda trakter. Ett av torpen är dock fortfarande bebott sedan närmare 200 år.

Enar Nordgren som bott hela sitt liv i Järnäs, i samspråk med Gunnie Sundqvist Söderman vid besöket utanför Svenskens i Hällarna. (Foto: Birgit Lundgren)

Nästa färd med fulla vagnar gick till **Rappstagravan**, som nu sovit sin Törnrosasömn sedan 1950-talet när de sista drömmarna om malmfyndigheter gick i graven med Otto Glad. En vattenspegel täcker nu hålet efter de provborringar och inmutningar som gjordes under 1880-talet och gav rubriker i flera tidningar. Kopparmalmen låg dock för djupt för brytning och på platsen bröts sedan kvarts till Norrala glasbruk. De vita stenarna finns kvar på platsen och minner om flydda tider.

Följande etapp under kvällen gick till **kraftverket i Fly**, som ägs av HBF. Även dit krävs en skogs promenad på några hundra meter innan den stabila, vackra stenbyggnaden skymtar i grönskan. Pionjäranda rådde i bygden när varje by skulle ha ett eget kraftverk för att få lampan i köket, i kammaren, i ladugården och utelampan att sprida sitt välsignade sken. Det

En tillbringare tillverkad vid Norrala glasbruk av kvarts från Rappsta gruva. (Foto: Margitta Skavsjö)

Kraftverket i Fly som byggdes 1939 och fortfarande ser likadant ut (okänd fotograf).

första kraftverket i Trönö byggdes i Trönbyn 1909 och det sista och enda som finns kvar byggdes vid Flysån 1939 av Evert Norin, Trönö elektriska.

Med hotande regnmoln startade färden mot **Körsåsen** och regnet kom i ett tidigt skede under färden, men väl framme visade sig vädret från en bättre sida. Platsen vid Körsåsen har varit bebyggd i flera hundra år och en tvist mellan Bollnäs och Trönö, som började under Gustav Vasas dagar utföll slutligen med att området kom att tillhöra Bollnäs församling.

Uppehåll vid besöket i Körsåsen. (Foto: Margitta Skavsjö)

Den sista färden för året gick till vår egen skog (Trönö hembygdsförenings) vid **Tannåsen** där Alf Pallin i en bergsslutning visade uråldriga fångstanordningar för fågel och 350-åriga tallar. Rester efter kolningsepoken och några svampar gick också att hitta. Alf visade hur man både med ögat och med instrument kan åldersdatera träd. Intressant kunskap som kan öka naturupplevelsen vid vandringar i våra skogar.

Resmålen och färderna har intresserat olika deltagare i alla åldrar, både Trönöbor och utsocknes med intresse av Trönös historia. Frågan har redan kommit om vart färderna går nästa sommar. Finns intresse räknar vi med att fortsätta även då och förslag på resmål tas tacksamt emot. Trönös historia har många intressanta delar att gräva fram och lyfta upp, så vi hoppas återkomma.

Birgit Lundgren

Flygfoto över Bengtes i Hällarna innan ladugårdsbyggnaden revs och spåntaken bytts ut mot plåt (okänd fotograf).

Alf Pallin berättar om ett av de gamla träd som finns kvar från tiden när Karl XII var kung i Sverige. (Foto: Birgit Lundgren)

LK Universal – för värme och vatten

AM RÖR I TRÖNÖ
073-337 43 95

ANDERS MARTINSSON

Kort liv och hårt slit för honungsbin

Vid busshållplatsen i nordvästra Trönö, vid Grubbe, finns en bikupa av den gamla sorten med skylten *Grubbe biodling*. Säkert har en och annan undrat vem som ligger bakom både skylten och biodlingen och här får du veta lite mera.

Som nygifta flyttade Sune och Ing-Marie Söderqvist till Sunes mamma Sveas föräldrahem, Emanuels i Grubbe. Som snickare fanns en hel del för Sune att ta itu med och med tre småbarn i huset fanns inga fritidsproblem, men han började fundera över sin farfar i Mo, som det berättades om att han under krigsåren haft bin. Tankarna kom om att det glest befolkade Grubbe skulle kunna vara en bra plats för biodling. Efter en nybörjarkurs i Söderhamn 1987 köpte han en gammal dubbelkupa i trä med bin av en biodlare i Skog som skulle avveckla. Så rullade det igång för 36 år sedan, sommaren 1988, med bisticck, svärmar, tunga lyft med honungslådor, och allt som står i böcker som bina tyvärr inte läst. Sune fick själv lära av alla misstag, men han gav inte upp och hade fullt stöd av Ing-Marie som med åren blivit en hejare med honungslungan.

Nu finns i Sunes bigård ca 30 samhällen och de två han köpte den första sommaren är de enda han köpt genom alla år, utökningen har skett genom svärmningar och så kallade avläggare under åren.

Nu i slutet av augusti är biåret 2024 till ända, när ljungen, den sista växten att hämta nektar från, är överblommad och bina förbereder vintern med den honung de ägnat sommaren åt att samla in. Den byter Sune till viss del ut mot sockerlösning till vinterfoder för de senaste bin som föddes i kupan och drottningen som under vintern sitter väl omskött, mitt i kupan i 25 graders värme. Det nya biåret börjar den första vårdagen med takdropp och dagsmeja. Då passar bina på att göra årets första flygtur och bajsa efter att ha hållit sig utan att förorena i kupan under vintern. Då behöver Sune också göra en koll så att bina inte har slut på vinterfodret från i höstas, för än dröjer det innan växterna har något att bjuda på.

När vårvärmen kommer börjar drottningen lägga ägg, nya bin föds och behöver pollen för att få en bra start på sitt slit-samma liv, som efter 6-8 veckor slutar med att biet inte orkar hem till kupan med den sista honungsbördan. Innan dess har

Biodlaren i Grubbe själv, Sune Söderqvist.

det varit vaktbi, städat, matat drottning och yngel, sökt och visat övriga i kupan var bästa möjliga matställe finns att hämta nektar och pollen från. Den sista delen av livet ägnar arbetsbiet åt att hämta hem nektar som blir till honung innan det slutligen arbetat ihjäl sig.

Även stora mängder vatten behöver hämtas in till kupan. Sune har två vattendammar intill hembigården och ser platsen bina valt ut för sin vattenhämtning – alltid samma ställe varje år.

Sune har sina kupor utplacerade på fyra ställen i Trönö – vid Buss-Harrys och Ängesberg i Sterte, Nygårn i Trönbyn samt hemma i Grubbe, där han också odlar fram nya

I Sverige finns **solitära bin** där drottningen övervintrar ensam, det är **vildbin** och **humlor**. Insektshotell är värdefulla för att underlätta övervintringen för dem.

Honungsbin övervintrar i samhällen med drottning och ca 10 000 bin. Bin i Sverige ger ca 30 kg honung/samhälle/år, med stora individuella skillnader.

Raser av honungsbin i Sverige

Nordiska – gul/brun, den äldsta svenska rasen.

Gula italienska – gul/svarta

Krainer – svart/grå, startar tidigt på våren.

Buckfast – engelsk gul/brun blandras som ger stora samhällen.

Sune har haft alla raser men har nu endast krainer.

Några av de 30 kuporna i hembigården i Grubbe.

Till vänster en rökpust som används vid arbeten i kupan för att lugna bina. Till höger nyslungad honung. (Bild: Frida Hermansen)

drottningar till sina kupor. I Trönö hämtar bina i första hand nektar från skogs- och ängsblommor som hallon, rallarros, vitklöver, blåbär och lingon men också från trädgårdsodlingar med äppelträd med mera, och som avslutning ljungen. Viktigast på våren är sälgen som ger rikligt med pollen för att få fart på de yngel som ska bli sommarens arbetsbin. Varje växtslags nektar ger sin egen karaktär på honungen men vid slungningen i Grubbe blandas allt till en salig Grubbehonung.

Under Sunes 35 år som biodlare har digitala lösningar blivit ett hjälpmedel, bland annat för att förstå vad som händer i kupan. I Gävleborgs län finns en centralt placerad kupa som då kom att hamna hos Sune i Grubbe, en kupa med en digital våg, där alla viktförändringar noteras under dygnets alla timmar. Där går att se hur vikten ökar avsevärt under fina dagar när insamlingen av nektar är på topp, eller minskar under regnvädersdagar när bina får sitta inne och äta av sina förråd.

Sune ser också en utmaning i att själv söka egna lösningar där både hanteringen i bigården och slungningsprocessen kan underlättas och förenklas. Som snickare har han också omsatt sina tankeprojekt till praktisk tillämpning. Detta sker som ett pågående utvecklingsarbete sedan många år och den tidigare hanteringen med lyft av tunga honungsramar och kärl har nu ersatts av slutna system där också säkrare hygien blivit en

I varje bisamhälle finns

En drottning (vice) som föds vid midsommartid och parar sig på hög höjd med ca 15 drönare under ett par dagar, en gång i livet. Läger alla ägg i samhället, som mest ca 2000/dygn. Kan bli upp till 3 år.

Arbetsbin, honor som föds ur befruktade ägg från drottningen, vintertid ca 10 000 i kupan, sommartid 50-60 000, som under vissa perioder sköter särskilda arbetsuppgifter i kupan för att sedan bli honungsbin så länge vingarna håller. Blir ca 6-8 veckor.

Drönare, hanar som föds av obefruktade ägg från drottningen, och alltså inte har någon far. Finns något hundratal per kupa och har som enda uppgift att på hög höjd få befrukta en av traktens drottningar. Om uppdraget lyckas dör han efter akten. På hösten när inga nya drottningar föds behövs drönarna inte längre och släpps då inte in i kupan efter sin sista friarfärd. De dör då utanför kupan och detta kallas drönarslakten.

Biram med bin av rasen Krainer med sin gulmärkta drottning i bildens övre del.

vinst. Han är också ordförande i Söderhamnsortens biodlarförening och har tidigare under många år haft kurser i biodling. Dessa är nu hopslagna med Bollnäs med en kursledare från Rengsjö.

Under tiden kring midsommar när bina bygger och expanderar för att vara starka i sin samlariver finns risk för att de känner sig trångbodda och kommer på tanken att svärma, då gäller det att ha daglig koll på läget i kuporna. Alla åtgärder noteras för varje kupa.

Sune berättar att han lever med sina bin. Samhällsbyggare som med egna signalsystem tar och genomför kollektiva beslut för samhällets bästa, som väcker förundran och ödmjukhet av betraktaren utifrån. Att på nära håll ta del av naturens mysterier blir aldrig långtråkigt och ger ofta stunder av djup egen reflektion över tillvaron. Vilka växter som blommor, vädrets påverkan på bina och möjligheter för åtgärder i kuporna – allt finns dagligen i Sunes undermedvetna och gör varje dag till en ny möjlighet.

Text: Birgit Lundgren
Foto: Privata
(om inget annat anges)

Läs mer här

<https://www.biodlarna.se/bin-och-biodling/fakta-om-biodling/bisamhallet/>

Välkommen till bygdemöte!

Vad är viktigt för att din bygd ska utvecklas?

Det kan till exempel gälla privat och offentlig service, beredskap, boende, företagande, ungdomar, ideellt engagemang, demokrati, delaktighet, gemenskap eller annat! Söderhamns kommunbygderåd ALLiS tar med sig dina frågor och jobbar vidare med dem.

Alla är välkomna även om mötena inte sker på just din plats!

Vi ses onsdagar kl. 19 – 20.30.

Ingen föranmälan behövs, vi bjuder på fika.

18 september: **Stråtjärna bygdegård**

20 november: **Altorp (Norråla)**

Mer info finns på www.allis.nu

Lyskväll

lördag 31 augusti
utmed Åstigen

Vi tänder runt kl. 20.

Skänk gärna marschaller!

Lämna dem till Sigurd Tång
tel. 070 337 60 79

Tisdagsgruppen

Vinnare i Trönökryset

(Trönöbygden nr 2 2024)

Grattis till **Ann Gunnarsson Eklöf** och **Christer Törnros** som vann varsin biljett till Nya Söderblomspelet.

Tack till Föreningen Söderblomspelet som skänkte de fina vinsterna.

Café
RUTAN

ÖPPET

Må-fre 7-19

Lördag 7-17

Söndag 9-17

ICA Trönö

Lillemors Massage och Hörselharmoni

Medicinsk massageterapeut

www.horselharmoni.se
horselharmoni@telia.com
070 509 93 51

**Nu även
medicinsk laser!**

Finns i Trönö och på Gregatan 1 i Söderhamn

- Lymfmassage
- Klassisk massage
- Vibrationsträning
- Infraröd bastu
- Hörselträning

Våra senaste nyheter direkt i din telefon? Ladda ner Nära-appen!

Dessutom får du driftinformation och avisering när det är dags att ställa ut sopkärnen.

Appen finns tillgänglig för nedladdning i både App Store och Googles Playbutik.

Tony i Sandåker – Trönös nyaste författare

För tolv år sedan, 2012, började han skriva ner några idéer. Men det blev bara ett par kapitel då. Skrivandet låg i träda tills pandemin slog till. Då, när det plötsligt fanns en massa disponibel tid att förfoga över, gick det i rasande fart. Sju böcker har Tony Larsson knattrat fram på tangentbordet sedan dess, och nu ges den första i en serie om fyra ut. *I barndomens farvatten – liket på Likholmen* är titeln, och Tony fick i dagarna hem ett stort paket med färsktryckta böcker.

– Det känns överkligt. Att bläddra och tänka ”har jag skrivit det här”?, säger han, och skiner som en sol.

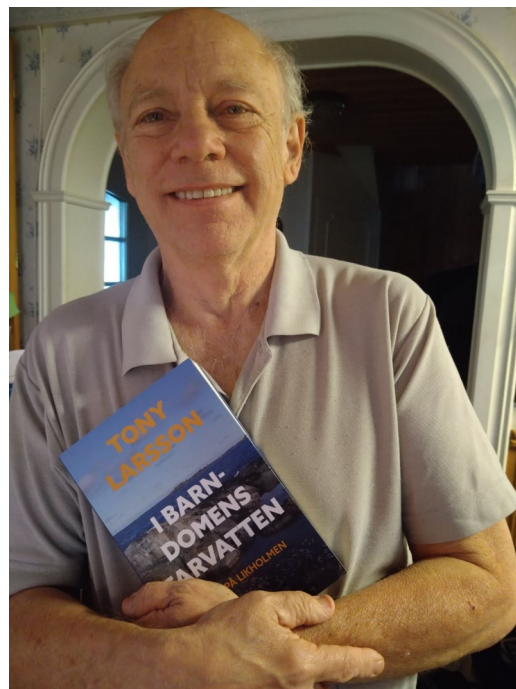
Boken är en blandning av feel-good-historia och deckare, vardag och relationer parallellt med en spännande mordgåta. Allt händer någonstans i fiktiv skärgård som även vi här vid Jungfrukusten kan känna igen oss i. Undertecknad har läst boken, och det gick lätt att komma igenom de drygt 300 sidorna. Man vill veta hur det går, både med relationerna och mordfallet.

Tonys fru Gun-Britt har varit högst delaktig under processen. För varje skrivet kapitel har Tony läst högt för henne, och hon har kommit med konstruktiva synpunkter som Tony tagit med sig.

Tony och Gun-Britt kom flyttande till Trönö 2008 tillsammans med sina fem alaskan malamute-hundar. De hade, efter att de tre barnen lämnat boet, sökt sig till Hälsingland och hittat drömstället i Sandåker. Båda har hälsingerötter, Tony i Skale, Söderala, och Gun-Britt i Sandarne. Hon upptäckte också nyligen att hennes (ingifta) mosters mamma var född i Rönningen, nästan bara ett stenkast från där paret Larsson bor nu.

Manuset låg färdigt ett par år innan Tony gjorde slag i saken och skickade in det till Lava förlag, som nappade direkt. Den 9 oktober finns boken hos alla bokhandlare, och någon gång i mitten av oktober kommer Tony att ha ett eget boksläpp på hemmaplan här i Trönö. Då kan man köpa ett signerat exemplar av författaren själv och prata en stund. Tid och plats är ännu inte bestämt, så håll utkik efter affischer och på Facebook.

Text: Marie Sundberg
Bild: Gun-Britt Larsson

En glad författare med sin färdiga bok. Som tidigare yrkesverksam typograf under hela sitt vuxna liv, fick Tony förlagets förtroende att själv stå för layout och redigering av omslaget.

I barndomens farvatten – liket på Likholmen
av Tony Larsson

Ges ut av **Lava förlag** oktober 2024.
www.lavaforlag.se

De här personerna till vänster är Lars Gustaf Törnell, med sin lille son Jöns sommaren 1932 utanför hemmet Rödbäckstorpet i Stertebacken. Ett gammalt foto fullt av livsglädje. Tänk om de kunnat ana att deras dotter och sondotter Monica Törnell nästan 100 år senare skulle få ett välförtjänt musikpris om en miljon kronor. Vi Trönöbor jublar och gratular Monica tillsammans med Lars Gustaf och Jöns.

Monica Törnell har tilldelats 2024 års Cornelispris av Stiftelsen Cornelis Vreeswijks minne. Juryns motivering lyder:

Monica är en sångerska med stor bredd, hon sjunger visor och rock med precis samma trovärdighet, har skrivit många minnesvärda sånger och gjort många fantastiska tolkningar av andras. Monica har haft flera samarbeten med Cornelis som också bidrog till hennes nationella genombrott 1971.

Prisutdelning kommer att ske under Cornelisdagen den 1 september på Mosebacketerrassen i Stockholm.

Konsert i Trönö kyrka 2017.

Din skog. Dina val.

Oavsett hur dina behov ser ut så gör vi det enkelt att äga skog. Hur mycket tid du kan avsätta, hur mycket du själv kan eller hur långt ifrån fastigheten du bor är inte avgörande – tillsammans hittar vi det som är bäst för din skog.

Jag vill gärna träffa dig för en genomgång av din skog – ring mig så bokar vi en tid.

mellanskog.se

Mats Wallenborg
Skoglig rådgivare
Norråla, Trönö, Mo, Söderåla
Tel: 010-482 83 94. Sms: 072-454 09 88.
mats.wallenborg@mellanskog.se

En del av **bravida**

DIN ELEKTRIKER

Gunnar Schewelius
gunnar@elia.x.se

Vi utför alla typer av el, tele, data och fiber samt servicejobb.

Vi har c:a 16 st montörer och två arbetsledare som gärna kommer ut och tittar på jobb och lämnar förslag på hur det ska utföras, samt pris.

Tel 0270-16000

elia.x.se

Anders Holgersson
anders.holgersson@elia.x.se

Recept: Godsaker à la Söderblomsgården

förmedlade av Birgit Lundgren

Syltade kantareller

Ingredienser

2 l gula kantareller
2 dl ättikspirt
3 dl rårörsocker
ca 15 vitpepparkorn
2 tsk senapsfrö
1 lagerblad
några kryddnejlikor
1 liten finskuren chili.

Söderbloms smörgåsar med rökt färfiol, ost och rabarberchutney.

Gör så här

Koka svampen i ca 1 l vatten och 2 tsk salt i ca 10 min. Sila från svampen och spar 3 dl av kokvattnet, som blandas med övriga ingredienser. Koka svampen i lagen 3-4 min och fyll på burkar som värmts med locken i 100 graders ugn i 15 min. Sätt på locken genast.

Söderblomschutney

Ingredienser

500 g skalad rabarber i bitar
1 gul lök, fint skuren
1 chilifrukt, fint skuren, gärna från egen odling
¾ dl honung, gärna från Grubbe
2 msk rödvinsvinäger
1 tsk salt
ingefära och curry efter smak
2 tsk senapsfrö

Gör så här

Allt blandas och kokas upp på svag värme för att ej brännas vid. Koka minst 30 min tills chutneyn är lagom slät och har lagom konsistens. Fyll på små burkar som värmts med locken 15 min i 100 graders ugn. Sätt på locken genast.

Tre månader senare:

Det är nu det börjar på riktigt!

Bild: ICA Nära, Trönö

Förberedelserna för dagens hemkörningar är i gång. Bilen är snart lastad och vi är redo att bege oss ut på vägarna för att leverera varor.

Nu har det gått tre månader sedan övertagandet av butiken. Det har varit en härlig sommar och jag vill rikta ett stort tack till alla medarbetare, kunder och samarbetspartners för ett varmt mottagande den första tiden.

Det känns superkul att vara igång! Det är mycket att ta in och lära men det börjar succesivt falla på plats och vi gör oss nu redo för en spännande höst tillsammans. Familjen har ganska nyligen flyttat upp och Amanda, min andra hälft som kommer att driva butiken tillsammans med mig, är äntligen på plats.

Nu kickar vi igång på riktigt! Vi har en vision för hur vi vill jobba för att utveckla butiken vidare under de kommande åren för att fortsätta driva butiken som den lokala mötesplatsen, där kunden alltid kan lita på att vi har rätt varor hemma i rätt tid.

Framöver kommer vi att berätta mer om våra planer, och kommer givetvis att låta kunderna följa med på resan både i butiken och via våra sociala medier. Så om ni inte redan nu gör det, följ oss gärna på Facebook och Instagram för att hänga med längs vägen.

I butiken märks redan nu en del förändringar Entrén och kassaområdet har blivit ljusare, i cafédelen finns en numera digital fotoram som visar historiska bilder blandat med nya. Tack till alla som har skickat/lämnat in bilder eller delat med er av historia från butikens eller kring Trönö! Är det någon som har fler bilder eller minnesvärda händelser att dela med sig av tar vi tacksamt emot. Vi kommer fortsätta att varva det nya med att bevara det historiska i butiken.

Tveka inte att säga till om det är något som ni saknar eller undrar över. Vi ser fram emot att fortsätta utveckla butiken tillsammans med er!

Er ICA-handlare
Rasmus Sjöberg

Jag har sålt flera bostäder i ditt område

Tillsammans ser vi till att din nästa bostadsaffär blir trygg och smidig. Kom förbi vår bobutik och säg hej eller slå mig en signal så berättar jag mer!

Viktoria Svensson

Fastighetsmäklare
070-602 50 90
viktoriasvensson@lansfast.se
lansfast.se/soderhamn

Länsförsäkringar
Fastighetsförmedling

Mw's mat **Catering för alla tillfällen**
www.mwsmat.se

Rengsjö

Smörgåstårter & gräddtarter
3-rätters menyer
Matlådor
Buffé

Catering för alla tillfällen!
Ring och beställ på 070—695 23 36
eller mejla monica.westb@telia.com

J&A

Hushållsservice AB

Service, reservdelar, tillbehör,
maskinförsäljning

Köksutrustning, tvättmaskiner,
diskmaskiner, kyl & frys

Återförsäljare av

Jens & Arnes Hushållsservice AB
Jens Rehnvall

Telefon: 0270 160 80, 070 31 70 863

Skördfest

Söndag 29 september kl. 11–14 i och kring IOGT Enighet.

- Har du något ätbart att sälja är du välkommen att göra det.
Något nyskördat, plockat, förädlad eller tillagat - allt går bra!
- Bakluckeloppis och "gratisvagnen" (om du har något du vill skänka)

Ingen kostnad! Anmälan till Lena Åkerlind, tfn 070-350 80 66, e-post info@tronobygden.se

Rönningens bygdeförening kör Gåbingo mitt i byn!
Servering av skördesoppa och kolbullar.

Med reservation för ändringar.
Följ evenemanget på Facebook för aktuell info.

Arr: Trönöbygden ek. för.

Äppelinsamling

Från lördag 21 till söndag 29 september

kan du ställa dina plockade äpplen på anvisad plats vid Bystugan.

Eller ring så kommer vi och hämtar!

Helst redan plockade äpplen, men om du inte kan plocka själv kan du få hjälp med det!

OBS! Det ska vara fast vinterfrukt eller sen höstfrukt (de tidiga och lite mjöliga eller lösa äpplena går inte att musta). Det gör inget om frukten är maskäten eller ful, men ska inte vara rutten eller skräpig.

Trönögumman äppelmust tillverkas av bygdens äpplen, och efterfrågan fortsätter att öka. Skänk gärna dina äpplen till mer must från Trönö! **Hela behållningen går till Trönö brandvårn.**

← OK

INTE

OK →

Vill du hjälpa till eller få information?

Kontakta Anders Tång på tfn: 070-343 71 39

Trönö hembygdsförening

håller höstmöte

söndag 27 oktober kl. 18.00

i Vita huset.

Verksamhetsplanering för 2025.

Välkommen!

Trönöbygden
ekonomisk förening

håller höstmöte

söndag 10 november kl. 15.00 i IOGT Enighet.

Verksamhetsplanering för 2025.

Välkommen!

ALLT INOM BYGG
& RENOVERING

Telefon: 070-237 44 81

Mail: Elias99ekmark@gmail.com

ekmarksbygg

Ekmarks Bygg

Holms

Bleck & Plåt

holmsplat@gmail.com

0270-100 71, 070-516 42 99

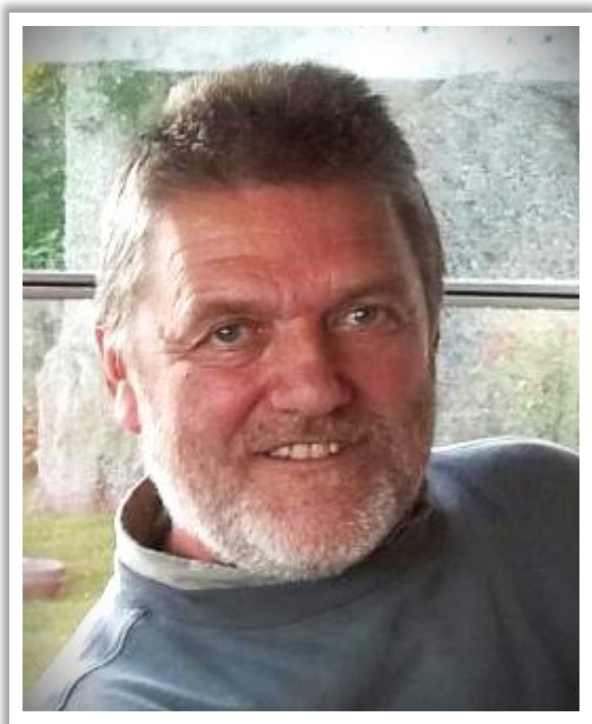
Allt inom byggplåt!

Lägenhetsuthyrning
Fastighetsskötsel
Snöröjning

Mästare
Godkänd av Sveriges Hantverksråd

Söderhamn 0270 100 71, 070 516 42 99

Åke Wiman 1953 – 2024

Åke Wiman har vid 71 års ålder efter en tids sjukdom fått sluta sitt liv på jorden. Han var av gamla Trönösläkter på båda föräldrarnas sida och mycket väl förtrogen med bygden, i stort och smått, både förr och nu. Han var under många år ledamot i

Trönö hembygdsförenings styrelse där han med sin känsla för bygden bidrog med sunt förnuft, eftertanke och väl grundade ställningstaganden inför många viktiga beslut. Hans kunskaper om byggnadsvård och fastighetsskötsel kom också väl till pass med föreningens fastigheter, liksom hans intresse för skog.

Han hade också en stark känsla för att förmedla gamla kunskaper vidare till kommande generationer. Hans släkting Cyril Wiman som också hade samma värdefulla inställning till att bevara för eftervärlden, hade på många gamla foton noterat personernas namn på baksidan. Dessa foton ställde Åke till föreningens förfogande för skanning till byaböcker med mera.

Han hade även känsla för detaljer och kunde berätta om små episoder från barndomen, till exempel när han med sin mamma besökte ålderdomshemmet Sunnanåker för att hälsa på hennes äldre släkting Nils Dahlin, som sjöng så vackert.

Åke var också under många år deltidbrandman i Trönö och följde sedan med till den frivilliga styrka som nu utgör Trönö brandvård. Lokalkännedom, lugn och rutin vid alla insatser är ovärderlig när varje sekund är betydelsefull. Åke var en av de verkliga veteranerna i Trönös brandförsvaret och var ofta först på plats när larmet gått efter en snabb cykeltur från hemmet inte långt från brandstationen. Han var en av de fyra som för några år sedan efter svårigheter med försäkringsfrågan på grund av ålder, lämnade över till yngre krafter.

Åkes livsgärning i bygden är nu avslutad och det tomrum han lämnat efter sig går aldrig riktigt att ersätta. Vi minns honom med värme.

Av Birgit Lundgren
för Trönö hembygdsförening

Bild: Privat

Tisdagsgruppen tackar

- ♥ **JÖ Skog& Snö AB** för sponsringen vi fått.
Den sponsring du ger är en ovärderlig hjälp för oss i de olika arbeten vi gör.
- ♥ **Faxeholmen** för växter till parken vid Bystugan.
Blommorna förgyller sommaren både för oss som bor i Trönö samt för turister och de som far igenom vår fina bygd.

Surströmmingsskiva

fredag 6/9 kl. 16.00 på IOGT Enighet

underhållning av

Börje Ring med damer

Pris 150 kr

Anmälan senast 4/9 till
Margitta tfn 070-6502651.

SENIORERNA

www.spfseniorena/trono &

Studieförbundet
Vuxenskolan

Kryssa redan nu i almanackan
lördag 30 november
då det blir

Julmarknad

på Söderblomsgården kl. 11–16.

Utförlig annons i nästa nummer,
samt info på affischer och Facebook.

Trönö hembygdsförening

Boken om Glamsta och Hällsätter

Cirkel om byarna i nästa byabok startar **söndag 1 september kl. 18.00** i Vita huset vid Västergårn.

Du som bor där, har rötter eller släkt där, eller har berättelser eller foton från byarna, är varmt välkommen! Tillsammans fyller vi boken med innehåll. Cirkelledare är Birgit Lundgren och Elisabet Stockhaus.

Trönö hembygdsförening

DET HÄNDER I TRÖNÖ

Boule på IP torsdagar kl. 10.30 (SPF).

Gympa i skolans gymnasal tisdagar 16–17, **start 1/9** (SPF).

Bingo i församlingshemmet tisdagar 10.30, **start 10/9** (SPF).

Trönöminnen Vita huset vid Västergårn torsdagar kl. 13 jämna veckor, **start 5/9** (SPF).

Fotocirkel Vita huset vid Västergården torsdagar kl. 13 ojämna veckor, men med **start onsdag 14/9 OBS!** (Trönö hbf).

AUGUSTI

Lö 31 **Svamputflykt** med Alf Pallin, samling kl. 13.00 vid Bystugan (s. 6).

Lö 31 **Lyskväll utmed Åstigen** från ca 20.00 (s. 14).

SEPTEMBER

Sö 1 **Byacirkel om Glamsta och Hällsätter** kl. 18.00 i Vita huset (s. 21).

Fr 6 **Suringskiva med SPF Seniorerna** kl. 16.00 IOGT Enighet (s. 21).

Sö 15 **Musikgudstjänst "Livet och döden"** med Marie Sundberg och Ewa Monikander i Trönö kyrka kl. 18.00 (s. 24).

Må 16 **Månadsmöte SPF** kl. 10.30 i församlingshemmet. Tema "När minnet sviktar" med Barbro Sahlin.

Lö 21 **Äppelveckan startar** äppelinsamling till Trönögumman äppelmust. Avslutas söndag 29/9 (s. 19).

Sö 29 **Skördemarknad** i och kring Enighet kl. 11–14 (s. 19).

OKTOBER

Sö 13 **Musikgudstjänst "Musik för själen"** med gruppen *Soulshine* i Trönö kyrka kl. 18.00 (s.24).

Må 24 **Månadsmöte SPF** Hörcentralen informerar, församlingshemmet kl. 10.30.

Sö 27 **Höstmöte** Trönö hembygdsförening, Vita huset kl. 18.00 (s. 19).

NOVEMBER

Sö 10 **Höstmöte** Trönöbygden ek. för. IOGT Enighet kl. 15.00 (s. 19).

Sö 10 **Musikgudstjänst** med Ewa Monikander, klockor och Dennis Holmström, trombon, i Trönö kyrka kl. 18.00 (s. 24).

Lö 16 **SPF firar 80 år**, mer info senare.

On 20 **Bygdemöte med ALLIS**, Altorps bygdegård kl. 19.00–20.30 (s. 14).

Lö 30 **Julmarknad på Söderblomsgården** kl. 11–16, utförlig annons i nästa nummer (delas ut 28–29/11).

Vad vill DU göra?

I förra numret av Trönöbygden kom ett förslag om att alla som vill göra en insats för bygden, stor eller liten, men inte vet riktigt vad, ska få lite hjälp på traven. Syftet är att så många som möjligt ska få en chans att hjälpa till, så att inte en liten men idog skara gör nästan allt medan resten gärna vill men inte vet vad eller hur.

Därför kommer snart den utlovade att-göra-listan med förslag på olika aktiviteter och insatser upp på ICA. Där får du möjlighet att välja, eller kanske bli inspirerad och komma med fler förslag.

Så håll utkik!

Styrelsen TEF

"I höstmånan är godt åderlåtandz och då skall man bruka fårmjölck och gøtemjölck, hwilket är en bøsynnerlig god lækedom. Wakta dig för varmt bad."

Ur Bondepraktikan, Septembris

Trönö bio

Se affischer vid IOGT Enighet och utanför ICA Trönö och för aktuella filmer.

Trönögymmet

bokas via Facebooksidan
Trönögymmet eller ring
070 231 88 97

Familjekort medlemmar i TEF:
400 kr/år
Familjekort ej medlemmar:
600 kr/år

Stråtjärna

DÄCKSERVICE

Tony Östman

Tidsbokning

073-183 80 80, 070-248 95 24

Gamla Gävlevägen 7, 820 29 Stråtjärna

Från skottkärra till dumper

ÖPPET
VARDAGAR

7-16

LUNCH
12-13

Vi bygger bostadsrätter

Onsdag 25 september kl. 19.15

ses vi på IOGT Enighet

för att eventuellt starta en byggemenskap.

En byggemenskap är en ekonomisk förening, där medlemmarna vill bygga bostadsrätter som man själva äger och bor i.

Med eventuellt menas att det kanske finns något bättre alternativ? Kom du också och diskutera vad som blir bäst.

Mötet är öppet för alla och helt förutsättningslöst.

Ingen föranmälan behövs.

Trönöbygden bjuder på fika!

Varmt välkommen!

Trönöbygden ekonomisk förening

Hej, alla bokläsare!

Som de flesta vet så sitter det en bokholk på affären. De böcker som finns där är till största delen de vi sorterade ut när vi uppdaterade Trönö bibliotek.

Böckerna byts ut var tredje månad, ungefär när tidningen Trönöbygden kommer. Nu finns inte mycket kvar i vårt lager så vi skulle behöva fylla på med fler böcker.

Har du böcker att skänka? Kontakta gärna oss:

Carina Bergman, 0730 43 63 80 eller

Gabriella Bild Jensen-Sondrup, 070 664 68 16

BOKHOLKEN på ICA-väggen

Öppna, kolla och ta om det är någon du vill ha. Behåll den om du vill, eller lämna tillbaka.

*Trönö bibliotek
Biblioteksgruppen i Trönö*

eLON

MEAB-HUSET

**Välkommen till din lokala Vitvarubutik i Söderhamn!
Vi har ett stort utbud av Vitvaror och Hemelektronik**

Urban Sundqvist

Tomas Persson

Kim Hallström

**Bröksmyravägen 13
0270 426535**

Retur till
Trönöbygden ek. för.
Lertagsvägen 1
826 95 Trönödal

**Trönö
Glas & Ram
Verkstad**

Syrafria inramningar
Simon Andersson
070 604 73 85

JJ Maskinservice AB

**Försäljning och service
inom skog & trädgård**

**MOTORSÅGAR, GRÄSKLIPPARE,
TRÄDGÅRDSREDSKAP med mera**

0270-700 45

www.jjmaskinservice.se

Välkommen till Norrala-Trönö församling!

Musikgudstjänster i Trönö kyrka

"Livet och döden"

Marie Sundberg sjunger och Ewa Monikander
spelar piano/orgel
15 sept kl 18.00

"Musik för själen"

Med gruppen Soulshine
13 okt kl 18.00

"Glömda ord"

Ewa Monikander klockor och
Dennis Holmström trombon
10 nov kl 18.00

Lek och vandra för hälsan

Välkommen till vår nya grupp, öppen för alla åldrar!

Inomhusaktivitet med lek, pyssel, handarbete och
fika. Utomhusaktivitet med korta ledda vandringar.
Man kan delta genom att vara med på inomhus-
och
utomhusaktiviteter eller välja ett av alternativen.

Ledare: Vita Moskal och Lise-Lott Wikholm

Trönö församlingshem tisdagar 9-12, start 8 okt

För mer information om våra grupper,
t ex Onsdagsgruppen, Miniörerna,
konfirmander, körsång och Må bra i
livet, scanna qr-koden för att komma
till vår hemsida.

